

Wie geen partner heeft, wil er vaak snel een vinden. Het inschakelen van een huwelijksbureau kan een van de kortere wegen zijn naar de juiste man of vrouw. Tot nu toe leken relatiebemiddelingsbureaus echter veeleer louche organisaties, en in een aantal gevallen was die indruk ook terecht. Is dat nog altijd zo?

Hoewel de misstanden bij huwelijksbureaus aanzienlijk zijn afgenomen, lijkt de sector zijn negatieve imago moeilijk kwijt te raken. Dat komt voornamelijk door enkele rechtszaken tegen huwelijksbureaus die breed in de pers werden uitgesmeerd. Toch zijn er ook bureaus die hun klanten een ernstige kans bieden een partner te ontmoeten. In opdracht van toenmalig Vlaams minister van Welzijn Vogels liet de afdeling Algemeen Welzijnsbeleid van het Vlaamse ministerie van Welzijn in de sector een onderzoek uitvoeren door Test-Aankoop. De bedoeling was niet de relatiebemiddelingsbureaus onderling te vergelijken, maar wel inzicht te krijgen in de bestaande problemen en noden om op basis daarvan een voorstel op te stellen voor een nieuw beleid. De Waalse overheid steunde het onderzoek in het Franstalige landgedeelte.

Peter Kupers (Test-Aankoop): "Er wordt op steeds latere leeftijd getrouwd: op dit moment is één op vier van de dertigjarigen ongehuwd."

Zo zijn we niet getrouwd

Op vrijersvoeten

De meeste van het veertigtal Vlaamse huwelijksbureaus hebben de laatste jaren te kampen met een dalende omzet. Vooral kleine bureaus met een beperkt klantenbestand zien zich steeds vaker genoodzaakt er de brui aan te geven. Deels zou deze inkrimping van het cliënteel te wijten zijn aan het grote aanbod andere initiatieven om contacten te leggen. Behalve de traditionele vrijgezellenclubs, activitei-

bemiddelingsbureau dan vrouwen. Boven die leeftijd zijn de vrouwen dan weer in de meerderheid. Relatiebemiddelingsbureaus krijgen ook twintigers over de vloer. In onze enquête was 14% van de dames en ruim 16% van de heren op het moment van de inschrijving jonger dan dertig.

Waarom relatiebemiddeling?

Mensen kiezen om verschillende redenen voor relatiebemiddeling. Eerst en vooral is

Relatiebemiddelingsbureaus onder de loep

tenclubs, contactadvertenties in kranten en tijdschriften, winnen vooral anonieme contactmogelijkheden zoals dating sites op het internet en sms-diensten aan populariteit. Aangezien tijd kostbaar is in onze maatschappij, is ook het Amerikaanse speed of smart dating naar ons land overgewaaid. Het is goedkoop of gratis, maar er wordt geen bemiddeling verzekerd zoals in een gespecialiseerd bureau. Het internet is bovendien onbetrouwbaar: is de man of vrouw met wie je chat wel echt wie hij of zij zegt te zijn? Niet iedereen heeft even goede bedoelingen. Heel wat mensen die uiteindelijk bij een relatiebemiddelingsbureau terechtkomen, hebben eerder vruchteloos andere wegen bewandeld.

Jm. n. onkn. zkt. vr. 25-35j. g.k.

Volgens de enquête zijn de meeste vrouwen die zich inschrijven bij een relatiebemiddelingsbureau dertigers (40%). Mannen beginnen er doorgaans later aan: daar vormen veertigers de grootste leeftijdsgroep (37%). In het algemeen stappen mannen jonger dan 50 wel sneller naar een relatie-

het aantal alleenstaanden de laatste jaren sterk gestegen. Er wordt ook op steeds latere leeftijd getrouwd: op dit moment is één op vier van de dertigjarigen ongehuwd. Bovendien neemt het aantal echtscheidingen alsmaar toe. Eén op drie – in Brussel zelfs één op twee – huwelijken loopt vroeg of laat op de klippen. Tijdgebrek is volgens ons onderzoek niet de voornaamste reden waarom mensen de hulp inroepen van een relatiebemiddelingsbureau. Zowat drie op vier ondervraagden wilden eenvoudigweg een betere kans maken om een *ernstig zoekende* partner te ontmoeten. Andere motivaties waren de voorafgaande selectie van partners op basis van de eigen voorkeur, de professionele begeleiding van het bureau en het uitblijven van een spontane ontmoeting. Het aantal ontmoetingen waaraan een kandidaat zich mag verwachten, varieert volgens onze enquête van één tot acht per maand, afhankelijk van het eigen profiel en dat van de gezochte partner. Bij 36% van de ondervraagden kwam het tot een duurzame relatie. Die ontstond gemiddeld na zeven maanden.

Liefde kent geen grenzen

Tallose bureaus die gespecialiseerd zijn in relatiebemiddeling met buitenlandse vrouwen, verdwijnen even snel als ze ontstaan zijn. Op het moment van het onderzoek (2002) waren er in Vlaanderen elf geregistreerd. Waar het vroeger vooral om Aziatische vrouwen ging, is er vandaag een steeds groter aanbod vrouwen uit de voormalige Oostbloklanden (Rusland, Polen, Oekraïne). Doorgaans hebben dergelijke bureaus een groter aanbod dan de klassieke bureaus. Toch is het opletten geblazen: naast enkele gevestigde bureaus, zijn er andere die op het randje van de illegaliteit balanceren. Met organisaties die op het internet exotische dames aanprijzen of die speciale busreizen naar hun land organiseren, moet men des te meer uitkijken. Er is helemaal geen kwaliteitsgarantie en de kostprijs ligt hoog. Bovendien moet men zich ervan bewust zijn dat een huwelijk met een buitenlandse vrouw moeilijkheden met zich kan meebrengen, zoals communicatieproblemen. De meerderheid van deze relaties zou dan ook binnen de twee jaar stranden.

Daten in drie stappen

Na een eventueel verkennend gesprek is er een 'intake': de consultant schetst een profiel van de kandidaat en de gewenste partner op basis van diens objectieve kenmerken en persoonlijkheid. Bij de ondervraagden gebeurde dit meestal in het kantoor zelf, in bijna één op tien gevallen bij de kandidaat thuis op aandrang van de consultant. Daarna is het tijd voor de 'matching', waarbij het bureau op zoek gaat naar kandidaten die aan het gewenste profiel beantwoorden. De meeste bureaus stellen zelf een kandidaat voor, soms kan de cliënt zijn keuze maken uit een ledenlijst. Het initiatief om een eerste afspraak te maken wordt meestal aan de cliënten overgelaten (76%). Na de ontmoeting maakt 83% van de bureaus een evaluatie op met de betrokken cliënten.

De prijs van de liefde

Meer dan driekwart van de ondervraagden betaalden naar eigen zeggen hetzelfde als de andere cliënten van het bureau. De rest was ervan op de hoogte dat de prijs afhan-

kelijk was van het gekozen dienstenpakket, het inkomen of persoonskenmerken (geslacht en leeftijd). Sommige bureaus bepalen hun prijs pas tijdens het eerste gesprek, op basis van de vraag die er bij hen bestaat naar de kandidaat. Mannen wordt vaak meer aangerekend dan vrouwen: op jaarbasis betalen zij gemiddeld 900 euro tegenover 620 euro voor de cliënten van het andere geslacht. Gepensioneerden, werklozen, vroegere cliënten en mensen met een profiel waaraan er op dat moment een tekort is, krijgen soms korting. In enkele extreme gevallen liep de prijs op tot zo'n 3.000 à 4.600 euro. De hoogste bedragen mag men verwachten bij bureaus die aan bemiddeling doen met buitenlandse vrouwen. Het is wettelijk verboden het volledige bedrag in één keer te laten betalen. De betaling moet over de totale duur van de overeenkomst gespreid worden in maandelijks, tweemaandelijks of driemaandelijks schijven van eenzelfde bedrag. Dat gebeurde bij 64% van de ondervraagden correct.

Harteloze praktijken

Er blijft een taboe rusten op huwelijksbureaus. Eens mensen de stap hebben gezet, zijn ze niet geneigd om bij problemen de alarmbel te luiden. Niettegenstaande meldde meer dan de helft van de ondervraagden ooit negatieve ervaringen te hebben gehad met een bureau. De minste klachten kwamen van de 21- tot 30-jarigen. Niet toevallig een leeftijdsgroep met een grote slaagkans. In de meeste gevallen betroffen de klachten de kwaliteit van de dienstverlening. De meest voorkomende klachten waren dat de voorgestelde kandidaten niet beantwoordden aan het opgegeven profiel (62%) en dat er te weinig kandidaten werden voorgesteld (58%). Het kwaliteitsverschil tussen de verschillende bureaus hangt voornamelijk af van de professionaliteit die ze aan de dag leggen. Niet alle bureaus – ook al is ook dat geen kwaliteitsgarantie – geven even volledige informatie over hun tarieven, werkwijze en klantenbestand, hetzij telefonisch, hetzij via schriftelijke documentatie of op hun website.

Nood aan nieuwe initiatieven

Op federaal niveau is er sinds 1993 een wet op de huwelijksbureaus van kracht. Volgens die wet zijn relatiebemiddelingsbureaus onder meer verplicht zich te registreren bij het ministerie van Economische Zaken. Het bestuur Economische Inspectie doet geregeld controle naar de naleving

van de voorschriften over het *contract*, de *betaling* en *publiciteit*.

Bij misbruik heeft deze instantie het recht een proces-verbaal van waarschuwing op te stellen, het registratienummer van een bureau te schorsen of te schrappen en bij de rechtbank van Koophandel een staking van de activiteiten te vorderen. Onrechtmatige praktijken in verband met de *kwaliteit van de dienstverlening* vallen buiten de federale bevoegdheid. Hiervoor bestaat er momenteel geen wettelijk kader. De enquête uit het onderzoek toont aan dat er nood is aan nieuwe maatregelen. Het beleidsvoorstel hield het toekennen van een certificaat aan relatiebemiddelingsbureaus in en het hanteren van een modelcontract. Eveneens werd door de onderzoekers een bemiddelings- of verzoeningsprocedure bij eventuele geschillen uitgewerkt.

tekst | naar: **Zo zijn we niet getrouwd** © Weliswaar mei 2003 en **Niet altijd rozengeur en maneschijn** © Testaankoop 2003 (V. De Rijck en P. Kupers).

Op www.test-aankoop.be vind je een gedetailleerd overzicht van de enquête-resultaten, zowel voor Vlaanderen als voor Wallonië en Brussel. Je vindt ook een handleiding met tips voor de potentiële klant. Abonnees die geen toegang hebben tot het internet, kunnen die informatie aanvragen bij de Dienst Individuele Hulpverlening van Test-Aankoop op 02-542 32 32.

Voor klachten over het contract, de betaling of de publiciteit kan men contact opnemen met het Bestuur Economische Inspectie, ministerie van Economische Zaken WTC III, Simon Bolivarlaan 30 - 1000 Brussel. Tel.: 02-208 36 11 | eco.inspec.di@mineco.fgov.be. Meer informatie over de wet op de huwelijksbureaus: www.mineco.fgov.be, of in de brochure *Eenzame harten*, telefonisch te bestellen op 02-206 51 83.